

Гамарджоба, генацвале. Або тепле, рідне слово

Олександр Мінович

Пізня осінь. Листя вже давно впало з дерев та приставало до ніг перехожих, немов хотіло зігрітися теплом їхніх підшов.

Я спустився крутим схилом з пожовклою травою до моря.

Штормить. Сильний вітер кидає солоні бризки далеко на порожній берег. Хвилі накочуються на пісок, а потім повертаються назад. Це нагадує мені мистецтво малювати піском на склі. Помах рукою – і картина. Ще помах – і чисте скло.

Так і хвиля. То залишить на піску химерні візерунки, то зітре їх для нового твору.

Волога і вітер проймають до кісток.

Я стараюся йти дуже швидко, щоб не закоцюбіти. Для мене зараз не має нічого кращого ніж така прогулянка повз моря. Вона відволікає від всіх надокучливих думок та змиває неприємності, що налипали на мене протягом цього дня.

Десь через півгодини повністю очищаю себе від поганого настрою. Думаю тільки про тепло.

Тепер жену – втікаю від моря з бажанням як найшвидше в теплу хату, щоб зігрітися.

Я тут чужий, у цьому приазовському містечку. Буваю тільки наїздами.

Йду вузькою вуличкою з майже однаковими одноповерховими будинками. Стара жовта цегла, шифер та зелені забори.

На вулиці – ні душі. Здається холодний вітер навіть собак позаганяв до будок. Бо не гавкають.

Ще здалеку помічаю самотню темну постать, яка надвисла, як гілка, на зеленому штахетнику.

Як стає ближче, бачу довгі чорні вуса, насунутий на очі великий картуз, смугле обличчя.

За виробленою звичкою пробую вгадати. Нібито грузин.

Ще ближче і сумніву не має – старий, старий та якийсь сумний і посинілий від холоду грузин.

Дай, думаю, привітаюсь — пожартую злегка зі старим:

— Гамарджоба, генацвале!

— Гамарджоба! Гамарджоба! Гамарджоба! — відразу відповів на привітання чоловік та також відразу ожив, розпрямився й кинув на мене зацікавленим поглядом.

Потім додав ламаною російською:

— Спасибо, дорогая, большой спасибо! Давно не слышал ничего радного. Говори, дорогая, еще говори со мной. Говори пожалуйста.

Я нічого не знав більше грузинською. Аж прикро стало, що розчарував старого. Але

раптом на думку та язик прийшло: назви грузинських вин, потім прізвища футболістів, а на додаток, ще й назви міст.

Я почав їх викрикувати скоромовкою:

— Кінзмараулі! Ахашені! Сапераві! Кіпіані! Чивадзе! Тбілісі! Батумі!

Чоловік на зеленому заборі так зрадів, неначе я йому поему читаю, чи пісню найдорожчу заспівав:

— Вах, дарагой, спасибо тебе, дарагой! Ничего лучше слышать мне не хотелось! Ничего сладше твоих слов, дарагой, быть не может!

Я зупинився і на холоді вислухав терпеливо коротку історію одного життя.

Старий давно покинув Батьківщину. Доля занесла його в дальні краї. Тут прожив останніх двадцять років.

Сім'ї, що була раніше, вже давно немає. Повмирали. Тільки він ще самотньо товчється по своєму двору. Слухає шум моря та терпеливо чекає смерті.

Бажання вже давно покинули його. Лиш інколи сняться рідні гори і як батько з сусідами співав на якомусь святі "Суліко".

Колись дуже хотів наостанок побачити батьківщину. Тепер змирився. Розуміє, що мрія нездійснена. Ніхто не жде і нікому не потрібен. Та й здоров'я не дозволить вирушити в далеку дорогу.

— Еще гавари! Гавари, дарагой! А я слушать буду...

Я згадував все, що міг. Про царицю Тамару, про Шота Руставелі, назви річок, імена спортсменів, знову назви міст і вин.

Нарешті вичерпався.

— Піду я вже, — кажу до старого. — Змерз дуже. А вам, що не холодно хіба?

— Нет, дарагой... Савсем не холодно... Теперь...

Вже в поїзді, по дорозі додому, сама собою склалася в мене пісня. І вірші, і мелодія. Російською — бо ж для старого аби зрозумів:

*Я давно в чужом краю
Прожил много лет
Сын мой вырос здесь и повзрослел
Здесь уже я дед*

*Но в душе всегда таю
Сокровенную мечту
Что однажды возвращусь... в детство — Родину мою
В Грузию, Грузию...
Ты милее всех на свете — Родина моя
Ты печаль любовь и боль моя — Грузия, Грузия...*

Часто по ночам снится мне Кавказ

*Все друзья сидят за одним столом
Горной речки шум умиляет нас
Старое вино с радостью мы пьем*

*Но в душе всегда таю
Сокровенную мечту
Что однажды возвращусь... в детство - Родину мою
В Грузию, Грузию...
Ты милее всех на свете - Родина моя
Ты печаль любовь и боль моя - Грузия, Грузия...*

Навряд чи зможу ще коли зустрітися з тим старим. Може ви його десь побачите.
То заспівайте...
Олександр Мінович